

Bacotia sepium Spr. In aantal op een hek te Driebergen (nieuw voor Utrecht).

Asphalia flavicornis L. Als rups bij Maarsbergen (nieuw voor Utrecht).

D. TER HAAR.

Het een en ander over *Pygaera pigra* Hfn.

Op het bekende landgoed «Veenklooster» bij Kollum vond ik in het najaar een rups van *Pygaera pigra* Hfn. op berk (*Betula*), waarvan ik op 25 Mei een normaal ♀ kweekte.

Bij het nagaan van de mij ten dienste staande literatuur vond ik door Snellen, Wilde en Meyrick uitsluitend wilg (*Salix*) opgegeven. Snellen vermeldt daarbij bij voorkeur *S. viminalis* L. en Meyrick *S. repens* L.

Het werk van Spuler «die Schmetterlinge Europa's» (de 3e druk van het bekende werk van Hofmann) vermeldt nog «Espen» (*Populus tremula*), maar citeert bij deze soort Sepp IV, pl. 24. Aangezien Sepp zelf verklaart, dat hij *P. curtula*, het bruine matje, afbeeldt en onze Duitse schrijver, blijkbaar onbekend met het Nederlandsch, den tekst niet heeft kunnen raadplegen, vermoed ik, dat de verkeerde determinatie van de afgebeelde vlinders hem er toe gebracht heeft, de op *Populus alba* afgebeelde rups voor die van *P. pigra* Hfn. te houden. Rössler geeft in zijn boekje «Die Raupen der Grossschmetterlinge Deutschlands (Eulen und Spanner) mit Auswahl» ook «junge Espen» als voedsel op, maar hoe die er aan komt, blijkt niet.

D. TER HAAR.

Het Coleoptera-Genus *Haemonia* Latr. ¹⁾

In een Fransch werkje vond ik de volgende biologische aantekeningen, die m.i. nog al interessant zijn en kunnen aansporen tot het zoeken van soorten van dat genus, dat nog slechts hier en daar gevonden is in Nederland.

»De *Haemonia*'s schijnen altijd onder water te leven; ofschoon zij vleugels hebben, ziet men ze nooit vliegen. Zij zitten vastgeklemd om stelen en bladeren onder water met de sterke haken

1) Zie ook „Ned. Insecten” p. 116.

hunner lange tarsen. De hardste stooten doen ze niet loslaten en het is moeilijk ze te herkennen als men de onder water groeiende planten uitpluist, omdat hun kleur veel op die van modder gelijkt.

Deze insecten, speciaal eigen aan Midden- en Noord-Europa, vindt men hetzij in rivieren, vijvers en slooten, hetzij in zeewater, soms met de planten in aantal op het strand geworpen.

Men vangt ze het beste door de insecten in hun eerste staten op te sporen. Men zal ze vinden (nl. *II. equidente* F.) in zoet en stilstaand water door zelf in het water te gaan of wel in een bootje. Men trekt dan voorzichtig, zonder schokken, de stengels van *Potamogeton*, *Myriophyllum* en *Equisetum* met hunne wortels uit. Men vindt dan aan de wortels zoowel bruine cocons, gelijkend op vliegenpuparia, als witte larven, die met hare klauwen aan de panten vastzitten.

Bij sterke waterstrooming zitten zij met de haken hunner achterpooten in de plant vast, om niet medegesleept te worden en laten de voorpooten los, waardoor zij zitten als een takje, evenals de rupsen der spanners.

Als zij pop worden, scheiden zij een ellipsvormigen cocon af, die onder water zoo hard wordt als cement.

Men vindt dan ook de volkomen insecten, en men kan ze zeer goed opkweken in een bak met water, waarin men de planten steekt. Zij zijn zeer langzaam in hunne bewegingen en hebben uren noodig, om een paar centimeter vooruit te komen.

Men ziet ze den kop en een gedeelte van het lijf in den stengel der planten steken, om zich met het sap of het parenchym te voeden.

De gedaanteverwisseling duurt vier of vijf maanden van het eierleggen af, van Mei tot October, in welke maanden men ze in alle drie staten aantreft, hetgeen wijst op het weinige verschil in temperatuur van het water; waarschijnlijk overwinteren volwassenen en cocons in lethargischen slaap.

De volkomen insecten komen niet uit het water, ten minste niet over dag. Zij haken zich overal aan vast en het is niet zeldzaam, als men ze in glazen met water bewaart, er acht of tien aan elkaar gehaakt te zien.

Misschien vliegen zij 's nachts, om op de planten boven water te gaan zitten en misschien dienen hunne vleugels alleen in zeldzame gevallen van verhuizing bij groote droogte.

Wij hebben in Nederland twee soorten, nl. *H. appendiculata* Panz. (*equiseti* F.), gevonden te Overveen, Utrecht, Middelburg, Roermond en *H. zosteræ* F., in brak water gevonden, o. a. te Amsterdam (Leesberg) Haarlem, Zierikzee en Texel (Everts).

A. F. A. LEESBERG.

Acarologische Aanteekeningen XVIII.

Rectificaties. Op blz. 222 der Entomologische Berichten staat: *Megisthanus moalfensis*; lees: *moalfensis*. — Op blz. 224 staat herhaaldelijk: *femelle unbile*; lees: *femelle nubile*. — Op blz. 224 staat, bij *Trouessartia*: »verder vind ik nog 2 verdwijnend kleine unchaalharen»; lees: «nuchaalharen».

Macrocheles voigtsi nov. sp. ♀ 890 μ lang. Rugschild achter de schouders en achteraan door een smallen band van weeke huid omgeven; voorzien van 25 paar zeer korte borstels. Ook de weeke huid is van \pm 18 paar van die borstels voorzien. Sternaalschild bijna even lang als breed. Geen metasternaalschildjes; wèl zijn de metasternaalhaartjes aanwezig. Genitaalschild bijna vierkant, met afgeronde voorhoeken en voorzijde; deze bedekt niet den achterrind van het sternaalschild. Ventroanaalschild min of meer driehoekig; zijn voorrand ligt bijna rakelings langs den achterrind van het genitaalschild; zijn achtertop bevat den anus en een zeer klein cribrum. Peritrema eindigt vóór het rostrum. Epistoma met 2 buitenslippen en 2 binnenslippen, die met elkander één geheel vormen. Femur III met een mesvormig haar. — Op *Zonabris*. West-Afrika. Hans Voigts.

Celaenopsis togoensis nov. sp. ♂ 904 μ lang. Lichaam smal eivormig, top naar voren; zeer zwak geschouderd. Rugschild alleen met twee rijen randborsteltjes, verder 4 paar groote poriën en op het middelveld eene menigte symmetrisch geplaatste kleine poriën. Sterno-metasterno-genito-ventro-anaalschild met afgeronde voorhoeken en eivormig afgerond ventroanaal gedeelte. Peritremataal-